

Referat HB-møde i København

Sted: Mødet holdes i cafeen Brohusgade 17, 2200 København N.

Dato: 27. maj 2016 kl. 9.-17.

Tilstede: Janne Boye Niemelä (JBN), Ole Rønne Christensen (ORC), Jette Zehntner (JZ), Outi Toura-Jensen (OTJ), Inger Nørgaard Christensen (INC), Bent Brøndum (BB), Karen Talks (KT), Per Fruerled (PF)

Afbud: Jessica Rohde (JR)

Tegnstyrer: Janne Boye Niemelä (JBN)

Referent: Per Fruerled (PF)

Blok 1: Siden sidst

- 1.1 Velkomst og praktiske informationer
- 1.2 Referater underskrives
- 1.3 Opfølgning siden sidst

Blok 2: Politiske drøftelser

- 2.1 Årsregnskab 2015 og opfølgning på budget 2016
- 2.2 Sekretariatet
- 2.3 Landsmøde 2017
- 2.4 Arbejdsmarkedsområdet
- 2.5 Tolkeområdet
- 2.6 Forskningsområdet
- 2.7 Børn-og ungeområdet
- 2.8 Seniorområdet

Blok 3: Projekter

- 3.1 Status på projekter

Blok 4: Sager til orientering, kommende møder og evt.

- 4.1 Orientering fra DNR-møde i april
- 4.2 Orientering om nordisk kulturfestival 2018
- 4.3 Status på Booklet og Folkemøde 2016
- 4.4 Gymnasiefag i tegnsprog
- 4.5 Evt.

Blok 1: Siden sidst

1.1 Velkomst, præsentation og praktiske informationer

Kenneth Nielsen, der er indtrådt i bestyrelsen i stedet for Mette Bertelsen, har ikke deltaget i de sidste 3 HB-møder. Det aftales, at JBN tager kontakt til KN for at få afklaret, om KN udtræder af HB.

1.2 Referater underskrives

1.3 Opfølgning siden sidst

Samarbejde med DDU: Som aftalt er DDU inviteret til dette HB-møde, men har desværre ikke mulighed for at deltage. De vil gerne mødes og har fået HB's mødedatoer. Sekr. følger op. Der er endvidere ved at blive aftalt møde mellem formandskaberne.

Blok 2: Politiske drøftelser

2.1 Regnskab 2015 og opfølgning på budget 2016

Baggrund:

Regnskab 2015 er nu færdigrevideret og skal godkendes.
Opfølgning på budget 2016 gennemgås

Indstilling:

Der indstilles til, at HB godkender regnskab m.v.

HB tager budgetopfølgning til efterretning.

Beslutning:

Regnskab mv. godkendes efter gennemgang. Der er ros til regnskabsføreren for de flotte bemærkninger fra revisionen.

Revideret regnskabsinstruks godkendes.

Budgetopfølgningen tages til efterretning. Den udmeldte nedgang i tilskuddet fra Tips- og lottomidlerne er delvist hentet hjem ved fundraising til løn til konkrete projekter i 2016. Det betyder dog, at der vil være en økonomisk udfordring i 2017 og frem med mindre, der kan fundraises yderligere midler.

2.2 Sekretariatet

Baggrund:

PF har spurgt om muligheden for at skifte titel til direktør. Dette er bevilliget af HB, men der er ønske om en uddybning af de forventede effekter af skiftet.

Der gives en status på personalesituationen og opgavevaretagelsen i sekretariatet.

Indstilling:

Uddybning om titelskiftet til efterretning.

Der indstilles til, at status på personalesituation og opgavevaretagelse tages til efterretning.

Beslutning:

Redegørelsen for forslaget om titelskifte tages til efterretning og der bakkes op om beslutningen om at ændre titlen fra sekretariatschef til direktør. Det slås fast, at det ikke har betydning for ansvars- og kompetencefordelingen mellem sekretariatets leder og formanden. Det er entydigt formanden, der tegner forbundets politik.

Status på personalesituationen tages til efterretning.

2.3 Landsmøde 2017

Baggrund:

Det er tid til at starte forberedelsen af Landsmøde 2017, som afholdes i Århus d. 28-30.4.2017. Der er booket lokaler.

Der skal planlægges workshops, oplæg m.v. og det skal overvejes, hvordan der skabes et program, der er spændende for medlemmerne bredt set.

Fra seneste repræsentantskabsmøde er det pålagt bestyrelsen at komme med oplæg om kontingentmodeller, der belyser konsekvenser af f.eks. familiemedlemsskaber, rabatmodeller o.l. Derudover er der så vidt vides ingen pålæg. I forbindelse med kontingentoplægget kan det overvejes om fordele og ulemper ved direkte medlemskab af DDL skal undersøges.

Til Landsmødet skal der fremlægges forslag til arbejdsprogram/strategi for den kommende periode. Det har været drøftet, om der med fordel kan udarbejdes en mere overordnet strategi, der formulerer DDL's visioner og holdninger fremfor et meget omfangsrigt arbejdsprogram, der beskriver konkrete indsatser.

Valgkomiteen har bedt om, at der udarbejdes en funktionsbeskrivelse for formandens opgaver, samt tages stilling hvordan der forhandles honorar til ny formand. Valgkomiteen er orienteret om, at HB har tilkendegivet, at der altid skal være økonomisk mulighed for en fuldtidsansat formand.

Indstilling:

Ønsker og ideer til programmet for Landsmødet drøftes til brug for den videre planlægning.

Det skal aftales, hvordan der arbejdes med kontingentmodellerne og hvilket omfang arbejdet skal have. Herunder drøftes også om medlemsstrukturen skal bringes i spil.

En inspirationsrunde om der er andre emner, der skal bringes på banen til Landsmødet.

På baggrund af oplæg drøftes ønsker og holdninger til det kommende arbejdsprogramms form og indhold med henblik på at fastlægge den videre proces frem mod landsmødet.

Funktionsbeskrivelse for formandens opgaver gennemgås og godkendes.

Beslutning

Det besluttet, at der udarbejdes udkast til strategi, der kombinerer de overordnede visioner med en række konkrete indsatsområder.

Det er vigtigt, at formandsnetværket og medlemmerne inddrages i processen, så forslaget til nyt program er i overensstemmelse med medlemmernes tanker og ideer.

På Landsmødet kan der med fordel laves workshops, der arbejder med de enkelte overordnede strategipunkter, så der kommer ideer og forslag til den konkrete udfoldelse.

Der udarbejdes kontingentmodeller jf. repræsentantskabsmødes beslutning. Modeller for medlemskab drøftes i Formandsnetværket.

Der er aftalt en ramme for formandshonorar. Opgavelisten er godkendt. Begge dele meddeles til valgkomitéen.

2.4 Arbejdsmarkedsområdet

Baggrund:

DDL har modtaget en underskriftindsamling med forslag til, at DDL arbejder for, at der indføres en kvoteordning for ansættelse af handicappede på arbejdsmarkedet. Derudover ønskes det, at DDL opretter en hjemmeside med jobs til døve. Endelig er det et ønske, at DDL arbejder for at fjerne kontanthjælpsloftet.

DDL har fået en henvendelse fra Castberggårds jobcenter, der har inviteret CFD's døvekonsulenter og DDL med til at iværksætte en indsats for at gøre de kommuner med flest døve, opmærksomme på de tilbud, som CBG's jobcenter/døvekonsulenterne kan tilbyde. Formålet er, at kommunerne benytter tilbuddene for at få flere døve tættere på arbejdsmarkedet. Der har været afholdt første møde, og det er aftalt, at de tre parter i fællesskab tager på besøg hos de øverste chefer i kommunerne for at etablere forpligtende samarbejde.

Marlene Harpsøe (DF) har stillet spørgsmål til beskæftigelsesministeren om, hvordan ministeren vil sikre, at 20-timers reglen på arbejdsmarkedet ikke forhindrer døve i at få beskæftigelse. Ministeren henviser til tidligere svar om, at såfremt der er behov for mere end 20 timers tolk, så må personens handicap betragtes som uforeneligt med arbejdet.

Der har været afholdt UAMK-møde i Ålborg. JZ og PF orienterer fra mødet.

Indstilling:

Det skal besluttes, hvordan HB vil arbejde videre med forslagene i underskriftsindsamlingen.

HB tager orienteringen om samarbejdet med CBG's jobcenter og Døvekonsulenterne til efterretning.

Der orienteres om, hvordan sekr. følger op på beskæftigelsesministerens svar.

Orienteringen fra UAMK tages til efterretning.

Beslutning:

Bestyrelsen fortsætter det politiske arbejde for, at kontanthjælpsloftet fjernes.

DDL roser oprettelsen af Jobnetværk på FB samt CBG's nye deafjob.dk. Der vurderes ikke at være behov for yderligere hjemmesider.

HB finder, at der er behov for arbejdsmarkedstiltag, som dog baserer sig på andet end arbejdsgivernes gode vilje. Det kunne f.eks. være kvoteordninger og lignende. HB har dog visse bekymringer vedrørende kvoter. Kvoter kan principielt være en vej ind på arbejdsmarkedet, men det betyder, at handicappede ansættes på baggrund af deres funktionsnedsættelse og ikke deres kompetencer. Det er vigtigt for HB, at døve ansættes på baggrund af deres kompetencer, ikke deres handicap. Sekretariatet har undersøgt den sparsomme viden, der er om brugen af kvoter. Det ser ud til, at der er tendens til at kvotekriterierne omgås, så det ikke er de "rigtige", der ansættes. Desuden frikøber virksomheder sig fra deres kvoteansvar. En praktisk barriere for kvoter er, at der i Danmark er stor politisk modstand mod kvoter for at få arbejde.

HB vil nævne kvoter som en mulighed i dialogen med politikerne, men vil koncentrere indsatsen om at få etableret en ordning, hvor arbejdsgivere lønkomponeres i en periode, når de ansætter døve på ordinære vilkår. Det er vigtigt for HB at slå fast, at døve skal aflønnes på niveau med andre. Døve skal ikke fastholdes i midlertidige ansættelser med økonomisk støtte. Udover lønkomponering i en periode arbejder DDL for, at døves mulighed for tolk på arbejdsmarkedet aldrig må være en barriere. Der er brug for en mere fleksibel tilgang, så arbejdsmarkedstolkning ikke er begrænset til 20 timer. Samtidig skal kommunale jobcentre klædes bedre på, så de kan vejlede arbejdsgiverne i døves muligheder for tolk m.v. på arbejdsmarkedet. Der er generelt brug for øget information til virksomhederne.

DDL vil i tæt samarbejde med CBG's job- og udviklingscenter og CFD's døvekonsulenter søge at etablere forpligtende samarbejde med jobcentrene i de kommuner med flest døve for at få kommunerne til at benytte CBG's og Døvekonsulenternes viden.

DDL vil opfordre CBG's job- og udviklingscenter til at oprette netværk for døve med mellemlang og videregående uddannelser for at skabe tilbud til en bredere vifte af døve ledige.

Der er utilfredshed med Beskæftigelsesministerens svar vedrørende arbejdsmarkedstolkning. Det aftales, at DDL fastholder presset for at få ændret lovgivningen, så der ikke er begrænsninger på tolkning på arbejdsmarkedet.

2.5 Tolkeområdet

Baggrund:

Der er meget uro på tolkeområdet. CFD har meddelt UCC, at de ikke ønsker at tage tolkestuderende i praktik i efteråret, og samtidig har CFD afskediget 12 tolke i provinsen som følge af faldende tolkeopgaver. De har derfor udsendt en pressemeddelelse, hvor de påpeger, at faldende priser på særligt uddannelsesopgaver betyder, at nye tolkevirksomheder ansætter uerfarne tolke til startløn, hvilket betyder, at erfarne tolke fyres og vælger at søge væk fra tolkeområdet.

DDL har møde med UCC om uddannelsessituationen på tolkeområdet.

Det opleves, at det fortsat er svært at få mulighed for at benytte døve tolke. DNTM er fortsat meget opmærksomme på brugen af døve tolke.

DDL er blevet gjort opmærksom på, at DNTM har strammet tildelingen af forberedelsestid til performancetolkning. Sekr. har været i telefonisk kontakt med DNTM for at problematisere stramningen, da det kan betyde, at døve ikke får kvalificeret tolkning af kulturtilbud. Bo Kragelund har telefonisk bekræftet stramningen, der skyldes, at DNTM har oplevet, at der bruges rigtig mange timer på forberedelse til tolkning til kulturtilbud, hvor der kun er 1 eller meget få døve deltagere. Bo Kragelund har telefonisk oplyst, at såfremt der er flere døve deltagere, vil der være mulighed for at få mere forberedelsestid, da tolkningen kommer flere til gode. Sekr. har sendt en mail for at være sikre på, at der ikke er sket misforståelse telefonisk.

Som aftalt på sidste HB-møde arbejder DDL på at få en ny tolkeudredning. Vi har talt med DNTM og Socialministeriet om sagen, og der er positiv interesse. Det skal afklares, hvis ansvar det er. Sekr. har møde med handicapkontoret i Socialministeriet, hvor tolkeudredning er et af emnerne.

Indstilling:

Det skal drøftes, hvordan DDL skal forholde sig til den aktuelle situation på tolkemarkedet.

Vi laver en runde for at belyse, om der er kommet flere eksempler på manglende bevilling af brugen af døve tolke. Eksemplerne inddrages i DDL's arbejde med at udvide rammerne for brug af døve tolke.

I forhold til forberedelse til tolkning af kulturtilbud skal HB drøfte, hvordan DDL forholder sig til stramningen. Samtidig skal det overvejes, hvordan DDL kan understøtte, at der kommer flere tolkede kulturtilbud, f.eks. ved at udvælge og koordinere deltagelse i bestemte kulturtilbud, så det sikres, at der er flere døve deltagere.

Status på arbejdet med at få ny tolkeudredning tages til efterretning.

Beslutning:

Det besluttet, at DDL skal arbejde på hurtigt at få iværksat en tolkeudredning, der undersøger tolke kvalitet, tolkeopgaver, tolketid osv.

Det aftales, at DDL indsamler gode eksempler på brugen af døve tolke samt bliver ved med at presse på for at udvide rammerne for brugen af døv tolk.

DDL mener, at der skal være rimelige vilkår for tolkning af kulturtilbud, så døve har lige mulighed for at deltage i kulturlivet. Det aftales, at DDL afsætter ressourcer til, at en medarbejder kan oprette en FB-gruppe med kulturtilbud, så døve kan planlægge og koordinere tolk til kulturarrangementer.

2.6 Forskningsområdet

Baggrund:

DDL har været til møde med forskere fra Århus Universitet for at drøfte muligheden for et samarbejde om at oprette et forskningscenter, der fokuserer på minoriteters sproglige og kulturelle ligestilling. Der blev talt om oprettelse af et center, men også om mulige PH.D. emner.

DDL har også haft møde med Jesper Dammeyer fra Københavns Universitet, der fortalte om et nyt studie om identitet på baggrund af SFI's data. Jesper Dammeyer fortalte, at der var flere studier, der kunne laves ud fra SFI's data, men at det ville kræve finansiering. Det er dog en "billigere" omgang, da data allerede er tilgængelige.

Indstilling:

JBN og PF orienterer fra møderne med universiteterne med henblik på drøftelse af muligt samarbejde.

Det skal drøftes, om der kan findes finansiering til nogle af de "billige" studier på SFI's data.

Beslutning:

Der er dialog med Århus universitet om oprettelse af et forskningscenter, der også interesserer sig for tegnsprog og døve. Der forventes, at der kan oprettes 2 ph.d'er og en forskningsassistent.

Det aftales at bidrage med kr. 200.000 til studier på SFI's data. Der tages kontakt til Jesper Dammeyer.

2.7 Børne- og ungeområdet

Baggrund:

DDL har som aftalt på det seneste fokuseret på børne- og ungeområdet på den politiske turne. Turneen er nu næsten afsluttet, men der mangler opfølgning og forhåbentlig et møde med Undervisningsministeren. En del af opfølgningen er, at der afholdes workshop for forældre til døvfødte børn. Temaet er, hvilke ønsker de har til skole- og dagtilbudsområdet.

DDL har været til møde med Socialstyrelsen for at drøfte National Koordinering og processen for revision af forløbsbeskrivelsen. Vi har lovet at sende flere beskrevne forslag til, hvordan skoletilbud med adgang til tegnsprog kan se ud. Socialstyrelsen har samtidig opfordret til, at vi sender relevant forskning til dem, som en del af forberedelsen til revision af forløbsbeskrivelsen. Revisionen vil først ske om 2 år.

Som en del af DDL's indsats har HB besluttet at understøtte udarbejdelse af materiale, der kan oplyse forældre til døvfødte børn, hvilke fordele der ved at vælge tegnsprog enten som 1. eller 2. sprog til sit døvfødte barn. Siden sidst har DDL fået en henvendelse fra 2 pårørende til døve (Nana Toft og Thomas Aue Sobol), der gerne vil udarbejde en oplysningspjece om tegnsprogstilbud mv. til forældre og børn. Målet er, at pjecen er tilgængelig på landets fødeafdelinger, høreklivikker og CI-klinikker. De pårørende har stiftet en forening til formålet og vil gerne samarbejde økonomisk med DDL om pjecen. Samtidig har Jette Zehntner og Mette Bertelsen oplyst, at de er langt i planlægningen af en hjemmeside målrettet forældre til døvfødte børn. Hjemmesiden indeholder oplysninger og fortællinger om, hvad tegnsprog kan bidrage med.

Maj nummeret af Døvebladet har skoleområdet som tema. I den anledning var det nødvendigt at tage en beslutning om, hvilken term der skulle benyttes. Døvfødte børn, børn med høretab eller døve og hørehæmmede børn. Valget faldt i den aktuelle situation på børn med høretab. Der er dog behov for en yderligere drøftelse med henblik på sprogbrug fremover.

Indstilling:

Orientering om møde med Socialstyrelsen tages til efterretning. Input til videre arbejde med at beskrive forskellige skolemodeller drøftes med henblik på det videre arbejde.

Det skal besluttes, hvordan DDL forholder sig til de to igangværende initiativer med informationsmateriale til forældre til døvfødte børn.

HB skal beslutte, hvilke term der benyttes konsekvent om børn, der er født døve.

Beslutning:

Det aftales, at begge informationsprojekter støttes. Dels med støtteerklæringer til brug for fundraising og dels med et økonomisk bidrag, såfremt der kan findes midler i budgettet.

Det besluttes, at DDL benytter termen "døve og hørehæmmede børn" fremadrettet.

2.8 Seniorområdet

Baggrund:

Ældrevejledningen har nu fået aftalt datoer for oplæg for personale på Fælledgården plejehjem om tegnsprog og døves kultur. Det har været undervejs længe, og det er positivt, da der bor flere døve ældre.

Der har været afholdt ÆKU-møde. BB og PF orienterer fra mødet.

Ældrevejledningen fortæller, at deres oplevelse er, at de ældres behov ændrer sig. Der er således et mindre ønske om deciderede besøg i hjemmet, men en tiltagende efterspørgsel efter informationer og hjælp til bisidderfunktion o.l.

Indstilling:

Orienteringen fra ÆKU-mødet tages til efterretning

Ældrevejledningens oplæg drøftes med henblik på forslag til fremtidig tilpasning af vejledningens opgaver.

Beslutning:

Punktet udskydes til behandling på næste HB-møde.

Blok 3: Projekter

3.1 Status på projekter

Der udsendes en oversigt over aktuelle og ansøgte projekter til gennemgang på mødet. Oversigten er taget til efterretning.

Blok 4: Sager til orientering

4.1 Orientering om DNR møde i april

JBN giver orientering om mødet og de beslutninger, der blev truffet på mødet. Orienteringen bliver givet skriftligt.

4.2 Orientering om nordisk kulturfestival

Det norske døveforbund har 100 års jubilæum i 2018 og afholder en lang række aktiviteter, hvor de også ønsker at invitere udenlandske gæster. Den norske planlægning betyder, at

det er meget uhensigtsmæssigt at afholde nordisk kulturfestival i Kristi Himmelfartsferien 2018, da det er samtidig med kulminationen på den norske jubilæumsfejring. DDL har spurgt NDR, om de måske kan afholde og integrere nordisk kulturfestival 2018, da der er fare for færre deltagere og program/aktiviteter, der minder for meget om det norske arrangement. NDR har ikke ønsket at afholde festivalen, så det er nødvendigt at finde en ny dato til nordisk kulturfestival i Danmark.

Det aftales, at HB's udvalg (JZ, OTJ og JBN) drøfter nyt tidspunkt. Der er frygt for, at en dato uden for helligdage eller sommerferie vil betyde færre deltagere. Udvalget overvejer også, hvordan opgaven håndteres personalemæssigt.

4.3 Status på Booklet og Folkemøde 2016

Det har desværre vist sig, at den journalist som vi havde en aftale med om udarbejdelsen af Bookletten, simpelthen ikke havde tid. Vedkommende tilbød derfor, at vi kunne opsigte aftalen. Det har vi gjort. Vi skal derfor drøfte, hvordan vi kommer videre med arbejdet, eller om den skal have en anden form.

Det aftales at afvente med yderligere arbejde på bookletten og i stedet undersøge muligheden for, at det tilskud, som DDL har modtaget fra en engageret privatperson til bookletten, kan benyttes til pjece og hjemmeside rettet mod forældre til døve børn jf. pkt. 2.7.

Der skal udarbejdes et eller andet materiale, som DDL kan have med til Folkemødet. Derudover udarbejdes en prioriteret liste af arrangementer, hvor vi stiller spørgsmål relateret til vores politiske mærkesager. Der vil således være fokus på arbejdsmarkedsområdet, skoleområdet og kulturområdet. Vi vil forsøge at få aftaler i stand med relevante personer i løbet af Folkemødet, så vi kan fortælle om vores mærkesager på tomandshånd. Der udarbejdes flyers til uddeling.

4.4. Gymnasiefag i dansk tegnsprog

DDL har arbejdet målrettet for at få vores ønske om dansk tegnsprog som valgfag i gymnasiet med i gymnasireformsforhandlinger, der er i gang. Det er lykkedes. Socialdemokraterne har sendt os en mail og fortalt, at de har taget forslaget med til forhandlingsbordet. Sek. følger op på det.

4.5 Generalforsamlinger

Der ønskes en kort evalueringsrunde på deltagelsen i medlemsforeningernes generalforsamlinger. Punktet udsættes til kommende HB-møder.

4.6 Evt.

Intet under punktet.